

Woody Allen es defensa

La llengua no té ossos, però en trenca de molt grossos” és una expressió que sempre havia sentit a casa i que evidència com de perilloses poden ser les paraules quan s'utilitzen per atacar algú. Al mateix temps, però, les paraules són també la millor eina per defensar-se. Quan, en la darrera dècada del segle XIX, Jacint Verdaguer va patir, per part de persones poderoses que li havien estat properes, una ferotge campanya de desprestigi que el volia fer passar per boig i mantenir-lo aïllat al santuari de la Gleva, va publicar una sèrie d'articles a la premsa barcelonina que després van ser recollits al llibre *En defensa pròpia*, on donava la seva versió dels fets, denunciava la persecució i n'analitzava les causes i les conseqüències. El títol del recull verdaguerià hauria encaixat també en l'autobiografia que acaba de publicar Woody Allen (*Apropos of nothing*, que aviat hauria de veure la llum en català i que, en castellà, ha aparegut amb el títol *A propósito de nada*). Tot i que fa un repàs (sovint amb una simple pinzellada) de bona part de la seva filmografia, i presenta un recorregut detallat dels seus inicis en el món de la comèdia, la part central i més extensa del llibre la dedica a explicar la seva relació amb Soon-Yi, la seva dona, a dibuixar la personalitat recargolada de Mia Farrow, de qui

va ser parella durant tretze anys, i a defensar-se d'una rocambolesca acusació de pedofília. Una acusació que (en el marc del moviment #MeToo) li ha valgut un veritable linxament mediàtic i el menyspreu, els darrers anys, d'una part important del món cinematogràfic als EUA (productores que es neguen a distribuir les seves pel·lícules, actors i actrius que han lamentat haver treballat amb ell...), però que, com ell mateix s'esforça a recordar, no han estat mai provades i sí, en canvi, desmentides. Si bé l'objectiu del llibre és aquesta part, he de confessar que l'he llegit perquè m'interessien les pel·lícules d'Allen i, per tant, el que més m'ha fet xalar són les primeres 200 pàgines, on, amb la ironia esmolada que li coneixem de les seves comèdies (hi ha fragments on es fa inevitable sentir la veu de Joan Pera com si fos el narrador), descriu els orígens familiars i els inicis en el món de l'espectacle, com a escriptor d'acudits, monologuista i, més endavant, autor de teatre, fins que (“després de molt d'esforç, una mica de talent, molta sort i l'ajuda d'algunes persones”) va començar a fer cinema i es va convertir en un artista íntegre, que no ha deixat mai que ningú interfereixi en el seu procés creatiu, i que es defineix ell mateix com a inquiet, temorós, sempre amb els nervis de punta, perdent la compostura, misantrop, claustrofòbic, aïllat, amargat i carregat d'un pessimisme implacable.

